

INLEDNING.....	1
ÖVERGRIPANDE POLICY FÖR BOLAGEN SOM INGÅR I STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING	1
PENSIONSAVTAL.....	2
PA -KL 85 (Pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting).....	2
PFA 98 (Överenskommelse om pensions- och försäkringsavtal).....	3
Politikeravtal.....	4
Andra pensionslösningar.....	4
HANTERINGSRUTINER FÖR PERSONALFUNKTIONEN	5
Avtal med KPA.....	5
Avtal med Pensionsvalet PVAB (PV AB).....	5
Ålderspensionsärende aktualiseras – signaler	5
Ansökan om pension – anställda inom förvaltningar	6
Livränta enligt PA-KL.....	6
Efterlevandepension enligt PA-KL och PFA.....	7
Visstidspension.....	8
Förhandsbesked.....	8
Pensionen klar	8
Pension Direkt.....	8
Utredningar om anställningstid och lön (aktualisering).....	9
Beslut.....	9
Arkivering	9
Kravverksamhet.....	9
Uppdatering av KPA:s register från Palett HRM.....	9
HANTERINGSRUTINER FÖR EKONOMIFUNKTIONEN.....	10
Landstingets förvaltningsorganisation.....	10

Bolag som betalat sk pensionsavgift, d v s S:t Görän, Textilia, AISAB, Stockholm Care m fl enligt ovan	10
AB SL:s pensionsförpliktelser intjänade t o m 1991-12-31	11
Hanteringsrutin för pensionsutbetalningar	11
Individuell del.....	11
PO-pålägg förvaltningarna	12
Internfakturering garantipensioner (PA KL) och särskild ålderspension (PFA)	13
Administrativ avgift KPA och PV AB	13
Pensionsskultsberäkning	13
Beräkningsmodell.....	14
Hantering av pensioner och särskild löneskatt i deklARATIONEN	14
ÖVRIGT	15
Huvudmannaskapsförändringar	15

BILAGOR

Förteckning Landstingets bolag

Historik över äldre pensionsreglementen

Lönevaxling till pension

2003-02-27

Inledning

Stockholms läns landsting omfattar landstingets förvaltningsorganisation samt ett antal bolag.

Detta dokument syftar till att ge en detaljerad beskrivning av hanteringen av pensioner inom landstingets förvaltningsorganisation. Dessutom beskrivs övergripande pensionshanteringen inom hela Stockholms läns landsting. Dokumentet har utarbetats mellan Landstingskontorets avdelning för arbetsgivarfrågor och ekonomiavdelningen och avses att fortlöpande uppdateras.

Landstingsstyrelsen är pensionsmyndighet för förvaltningsorganisationen medan landstingets bolag såsom egna juridiska personer svarar för pensionsutfästelserna för egen personal. Landstingsfullmäktige har beslutat att gå i borgen för de helägda bolagens pensionsutfästelser. En förutsättning är dock att bolagen tecknar samma kollektivavtal som landstinget.

Anställda inom landstingets förvaltningsorganisation omfattas av det kommunala pensionsavtalet, för närvarande PFA 98. KPA är landstingets administrativa pensionsförvaltare. Landstingskontorets avdelning för arbetsgivarfrågor (LkA) verkställer landstingsstyrelsens uppgifter i dess egenskap av pensionsmyndighet. De flesta förvaltningarna har egna pensionshandläggare som biträder LkA i olika pensionsfrågor på framförallt individnivå.

Förvaltningarna belastas med ett pensionspåslag vilket utgör en del i det s.k. PO-pålägget och beräknas som en procentsats på utgående lönebelopp. Pensionspåslaget ska motsvara under perioden intjänad pensionsrätt. Redovisningen av förvaltningarnas pensionsskuld och pensionskostnader sker sedan centralt hos koncernfinansiering.

Genom avtal administreras landstingets pensionsåtagande av KPA. Nuvarande avtal är treårigt och gäller 2001 - 2003 med möjlighet till förlängning upp till 2 år. För administration av den individuella delen i PFA 98 finns ett avtal med Pensionsvalet PV AB (PV AB) under samma tid. Landstingets avtal med KPA och PV AB är ramavtal vilket innebär att bolagen har möjlighet att avropa dessa avtal.

Övergripande policy för bolagen som ingår i Stockholms läns landsting

2003-02-27

Enligt landstingsfullmäktiges beslut den 11 december 2001 (LS 0004-0240 m.fl.) ska sjukhusen följa av Stockholms läns landstingsfullmäktige fastställd finanspolicy (inkl pensionspolicy), upphandlingspolicy, investeringsprocess, arkivreglemente samt övriga av fullmäktige och landstingsstyrelsen beslutade policydokument, bland annat lönepolicy. För landstingets sjukhus gäller dessutom att de för egen del ska teckna samma kollektivavtal och anlita samma pensionsadministratör som landstinget.

Övriga bolag ska bl.a. följa av Stockholms läns landstingsfullmäktige antagen finanspolicy inkl pensionspolicy för bolag (LS 9912-0707).

Enligt gällande lagstiftning skall en arbetsgivares pensionsutfästelser tryggas. I pensionsavtalet, PFA 98, finns likaså bestämmelser avseende trygghandeln. Tryggandereglerna gäller såväl landstingets nämnder och styrelser som landstingets bolag enligt PFA 98, § 33 *Tryggande*.

Landstingsfullmäktige beslutade i december 2001 (LS 0110-0586) att landstinget tryggar bolagens pensionsåtaganden genom en kommunal borgen, f n utan avgift. Förutsättningarna för att erhålla borgensutfästelse är att:

- Bolaget är/kvarstår som helägt av landstinget.
- Bolaget bibehåller de kollektivavtal om pensioner som tecknas av landstinget (fn PFA 98).
- Bolaget använder sig av de av landstinget anlidade pensionsadministratörerna (fn KPA och PV AB).

Dessutom beslutades i december 2001 att samtliga bolag fr.o.m. 2002-01-01 själva ska redovisa faktisk pensionskuld och faktiska pensionskostnader för sina anställda inom respektive bolag.

Pensionsavtal

Landstinget har haft ett antal olika pensionsavtal genom åren, här görs en mer utförlig beskrivning av de nu gällande pensionsavtalen. De äldre pensionsavtalen framgår av bilaga 1.

PA-KL 85 (Pensionsavtal för arbetstagare hos kommuner och landsting)

PA-KL var landstingets pensionsavtal från 1985 till och med 1997. Avtalet gäller fortfarande för arbetstagare födda tom 1937 och de arbetstagare som före 1998-01-01 fått beslut om förtidspension eller sjukbidrag från Försäkringskassan.

2003-02-27

PA-KL omfattar egenpensioner och efterlevandepensioner. Till egenpensionen hör *ålderspension* till arbetstagare som arbetar fram till pensionsåldern och *livränta* till anställd som slutat sin anställning före pensionsåldern/pensioneringsperiodens nedre gräns. Arbetsgivaren kan i särskilt fall efter överenskommelse med arbetstagaren besluta att utge *garantipension*. Avtalet innehåller också regler om hur *visstidspension* beräknas för arbetstagare med visstidsförordnande. *Kompletterande delpension* kunde före 2001-01-01 utgå som ett komplement till delpension enligt Försäkringskassans regler.

Ålderspension enligt PA-KL är en bruttopension, med vilken folkpension och ATP samordnas enligt bestämda regler. Ålderspensionens bruttobelopp beräknas utifrån

- pensionsgrundande tid, dvs. arbetstagarens anställningstid,
- pensionsgrundande lön under de nio sista anställningsåren,
- olika procentsatser för olika skikt av anställds årsmedelpoäng

Pensionsgrundande tid räknades fr.o.m. månaden efter fyllda 28 år. Pensionsålder med rätt att avgå respektive plikt att avgå var beroende av vilken befattning den anställde hade. Pensionsåldern var 65, 63, 60 eller i intervallet 63-65 år.

PFA 98 (Överenskommelse om pensions - och försäkringsavtal)

PFA 98 började gälla 1998-01-01 och gäller för arbetstagare som är födda 1938 eller senare. Till skillnad från alla tidigare pensionsavtal inom den kommunala sektorn är PFA ingen bruttopension. Detta innebär att ingen samordning sker med den allmänna pensionen från Försäkringskassan eller med pensionsrätt intjänad hos annan arbetsgivare.

I PFA 98 ingår följande pensionsförmåner: *Avgiftsbaserad ålderspension, Individuell del, Intjänad pensionsrätt 1997-12-31, Kompletterande ålderspension, Särskild ålderspension och Efterlevandepension*. Vissa av förmånerna i PFA är avgiftsbaserade, andra är förmånsbestämda.

Intjänande av pensionsförmåner börjar räknas från månaden efter det att man fyllt 28 år, från år 2004 sänks denna ålder till 21 år för lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp medan 28-årsgränsen kvarstår för lönedelar som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsavtalet ger den anställde rätt att själv avgöra tidpunkten för pensionsavgång mellan 61 och 67 år. (T o m 2002 gäller dock avgångsskyldighet vid 65 år enligt Allmänna bestämmelser § 17, mom 1.) Fr.o.m. 2002-01-01 ger alla anställningar oavsett sysselsättningsgrad pensionsrätt. Tidigare krävdes minst 40% av heltid och minst tre månaders anställningstid.

2003-02-27

Politikeravtal

För förtroendevalda gäller nuvarande avtal PRF-KL.

Pensionsförmåner till förtroendevalda kommer fr.o.m. 2003-01-01 att utgå i enlighet med PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda). Detta har ännu inte beslutats av landstingsfullmäktige.

Frågor om förtroendevaldas ersättningar och pensioner bereds av arvodesberedningen samt handläggs av kansliet. Kansliet är sekretariat i arvodesberedningen vilket medför att kansliet handlägger pensionsärenden för de förtroendevalda.

Andra pensionslösningar

I kollektivavtalet PFA har parterna lämnat öppet för att arbetstagare och arbetsgivare kan träffa avtal om andra pensionslösningar än PFA. I några enstaka fall har sådana överenskommelser gjorts i samband med att avtal om anställning tecknats.

Löneväxling till pension

Från och med år 2003 erbjuds anställda i Stockholms läns landsting möjlighet att påverka den framtida pensionen genom frivilliga pensionsavsättningar, sk. löneväxling.

Skattelagstiftningen reglerar att arbetsgivaren erlägger löneskatt istället för fulla sociala avgifter på pensionsavsättningen som också är skattebefriad för arbetstagaren. Skillnaden mellan löneskatt och sociala avgifter medger att landstinget kan erbjuda ett premietillägg till det sparade beloppet, efter hänsyn tagen till de administrativa kostnaderna. Löneväxlingen ska vara kostnadsneutral för landstinget.

Löneväxling förutsätter att kollektivavtal träffas med berörda fackliga organisationer.

2003-02-27

Hanteringsrutiner för personalfunktionen

Avsnittet nedan beskriver hanteringsrutiner inom landstingets förvaltningsorganisation men torde i tillämpliga delar även kunna appliceras på bolagen.

Avtal med KPA

Pensionsadministrationstjänster enligt detta ramavtal omfattar bland annat nedanstående:

- Registrering av arbetstagare och beräkning av pensionsförmåner
- Bevakning; inkomstbevakning och bevakning av pensionstidpunkt m m
- Utredning av medförd pensionsrätt, aktualisering
- Registerhållning
- Utbetalning av pension

LkA uppdaterar KPA's register dels on-line via Pension Direkt dels via blanketter m.m.

Avtal med Pensionsvalet PVAB (PV AB)

PV AB administrerar enligt avtal, för landstingets räkning, den individuella delen – pensionssparkonto – enligt PFA 98. Avtalet med PV AB löper under samma tid som avtalet med KPA och reglerar:

- Valadministration
- Objektiv valinformation
- Kundtjänst för information till den anställda om valet
- Avtal med valbara försäkringsbolag
- Valregistrering av konto och försäkringsgivare
- Förmedling av premier
- Bekräftelse av gjort val
- Historik av tidigare val

Senast i mars månad efter inkomståret förmedlar PV AB den avsatta individuella delen till det försäkringsbolag som arbetstagaren valt.

Ålderspensionsärende aktualiseras – signaler

Rutin enligt PA-KL:

6 månader före avgång kommer signal från KPA med blankett till LkA som vidarebefordrar blanketten till lokal förvaltning. Lokal pensionshandläggare vid förvaltningen utreder definitiv pensionstidpunkt. Om tidpunkten för avgången stämmer ska arbetstagaren göra en skriftlig ansökan om pension. I annat fall ska den korrekta avgångstidpunkten meddelas LkA via blanketten eller i god tid ändras via Pension Direkt.

2003-02-27

Rutin enligt PFA:

I PFA varierar pensionsåldern mellan 61 och 67 år. KPA bibehåller rutinen att 6 månader före 65-årsdagen kommer signal från KPA med blankett till LkA som vidarebefordrar blanketten till lokal förvaltning/bolag. Det är arbetstagarens ansvar att senast 3 månader innan sin pensionsavgång meddela arbetsgivaren när pensionsavgången ska ske.

Ansökan om pension – anställda inom förvaltningar

- När avgångsdatum och övriga förutsättningar är klara får den anställde en ”Ansökan om pension” från pensionshandläggare/motsvarande på förvaltningen. Ansökan skickas in till LkA.
- Om ansökan gäller garantipension, förtida uttag eller sjukpension enligt PA-KL alternativt avgiftsbaserad ålderspension, särskild ålderspension, partiell ålderspension eller temporärt uttag av intjänad pensionsrätt 1997-12-31 enligt PFA fyller LkA i blanketten ”Beräkningsuppgift” och skickar till KPA för handläggning.
- För garantipension och särskild ålderspension (efter särskilt avtal med den anställde) krävs vid sidan av ansökan också förvaltningens beslut i ärendet eftersom kostnaden för pensionen belastar den lokala förvaltningen.
- LkA samlar alla handlingar, ansökan samt eventuella särskilda beslut i pensionsärendet, i en bevakningsakt.
- Efter att pensionsbrev (två original) utfärdats av KPA och beräkningen godkänts av LkA är ärendet avslutat och får ett internt diarienummer. Ett original sparas i akten, det andra skickas hem till pensionstagaren tillsammans med en informations-broschyr.

Ansökan om pension – anställda inom bolag

För anställda som vid bolagiseringstidpunkten övergick från förvaltning till bolag gäller speciella hanteringsrutiner. KPA ställer samma fråga till både förvaltning (LkA) och bolag om tidpunkt för pensionsavgång för den anställde. Samordning av ansökan om pension sker mellan bolaget och LkA, detta för att LkA ska få kännedom om när den anställde skall gå i pension. LkA kan därmed registrera till KPA via Pension Direkt samma avgångstidpunkt som bolaget registrerar för sin del.

Samtliga pensionsbeslut anmäls till landstingsstyrelsen som är pensionsmyndighet.

Livränta enligt PA-KL

Livränta är intjänad pensionsrätt enligt PA-KL för den som slutat sin anställning utan att gå i pension.

Anställning avslutad efter 1980-04-01

2003-02-27

KPA ansvarar för bevakning och utfärdar pensionsbrev. Utbetalning sker från och med månaden efter att den f d anställde har fyllt 65 år. LkA godkänner beräkningen och skickar pensionsbrevet till den f d anställde. Ärendet avslutas, diarieförs och anmäls till landstingsstyrelsen.

Anställning avslutad före 1980-04-01

Om anställning avslutats före 1980-04-01 har den f d anställde själv att bevaka livränta. KPA har i de flesta fall uppgifter om de tidigare anställda i sina register, men eftersom registrering av anställda före april 1980 skedde helt manuellt, kan inte garantier ges att alla finns med. Kontakt tas med LkA i form av brev eller telefonsamtal från den f d anställde. LkA utreder anställningshistoriken i landstinget vilket innebär inhämtande av uppgifter ur matriklar vilka rekvideras från landstingsarkivet, stadsarkivet eller riksarkivet. Om rätt till livränta finns fyller LkA i registreringsuppgift och skickar den till KPA. Pensionsbrev och beräkning kommer från KPA till LkA för godkännande. Pensionsbrev skickas till den f d anställde. Ärendet avslutas, diarieförs och anmäls till landstingsstyrelsen.

Efterlevandepension enligt PA-KL och PFA

Dödsfall under pågående anställning.

Dödsfallsanmälan kommer normalt från lokal förvaltning till LkA. LkA vidareförmedlar detta till KPA. Hos KPA finns också rutiner för samkörning med folkbokföringsregistret vilket säkrar att alla dödsfall kommer till landstingets kännedom. LkA bevakar ärendet till dess att KPA skickar beräkning och pensionsbrev. LkA godkänner pensionsberäkningen via Pension Direkt, undertecknar pensionsbrevet och vidarebefordrar detta till efterlevande. Det finns tre olika efterlevandepensions-förmåner: Efterlevandepension till vuxen, Barnpension samt Kompletterande änkepension enligt övergångsbestämmelser. Efterlevandepension till vuxen utbetalas under högst fem år. Barnpension tills barnet fyller 18 år eller till och med juni månad det år barnet fyller 20 år om barnet studerar med rätt till barnpension enligt AFL.

PA-KL:

Efterlevandepension utges även efter arbetstagare som avgått från sin anställning och som vid dödsfallet har rätt till egenpension.

PFA:

Efterlevandepension utgår även efter arbetstagare som avlider inom sex månader efter att anställningen har upphört.

Äldre pensionsavtal

Familjepension/Familjelivränta avser efterlevandepension i äldre pensionsavtal. Handläggs som ovan med den skillnaden att den inte kan godkännas i Pension Direkt. Godkännande görs på blankett till KPA.

2003-02-27

Visstidspension

I äldre pensionsreglementen och i PA-KL finns pensionsformen vistidspension för arbetstagare (förvaltningschefer/direktörer) som utnämns på visstidsförordnanden. Full vistidspension kräver 12 sådana tjänstgöringsår. Visstidsförordnande som anställningsform upphörde att tillämpas i landstinget i mitten av 1990-talet och ersattes av tillsvidareanställningar. LkA ansvarar för att vistidspensionen överensstämmer med det tidigare ingångna anställningsavtalet. Handläggningen sker i samarbete med specialenheten hos KPA.

Motsvarande pensionsform, men avseende förtroendevalda (landstingsråd m fl) återfinns i PRF-KL. Här krävs också 12 tjänsteår totalt för att få uppbära full pension. KPA handlägger, men i dessa fall i samarbete med Landstingskontoret Kansli. Anledningen till det är att kansliet är sekretariat för Arvodesberedningen som bereder frågor om förtroendevaldas löner, arvoden, pensioner mm inför beslut av landstingsstyrelse och fullmäktige.

Pensionsförmåner till förtroendevalda kommer fr o m 2003-01-01 att utgå i enlighet med PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda).

Förhandsbesked

En omfattande arbetsuppgift för LkA och för de lokala pensionshandläggarna är att svara på frågor och lämna förhandsbesked om pensionens storlek till anställda. Ett hjälpmedel är simuleringsmöjligheterna i Pension Direkt. Besked lämnas såväl muntligt som skriftligt.

I enstaka, mer komplicerade fall och när det gäller äldre pensionsavtal kan LkA begära hjälp av KPA.

Pensionen klar

- KPA räknar ut alla former av pensionsförmåner.
- KPA utfärdar pensionsbrev och beräkningsunderlag ca 2 mån före pensionsavgång.
- Pensionsbrev med beräkningsunderlag skickas till LkA som har att godkänna beräkningen och underteckna pensionsbrevet.
- KPA får tillbaka en beräkning med uppgift om vilken utbetalningsform arbetstagaren valt samt godkännande från LkA. I de flesta fall (PA-KL-pensioner) kan godkännande av beräkningen och uppgift om utbetalningsform göras via Pension Direkt.
- En fotokopia av pensionsbrevet skickas till lokal förvaltnings pensionshandläggare.
- Pensionsbrev och informationsbroschyrer skickas till pensionstagaren
- Pensionsärendet diarieförs, anmäls till landstingsstyrelsen och arkiveras.

Pension Direkt

Alla förvaltningar har möjlighet att bli uppkopplade on-line mot KPA och Pension Direkt via Internet eller via stordator hos Tieto-Enator.

2003-02-27

Pension Direkt möjliggör snabb åtkomst till registeruppgifter hos KPA på anställda och tidigare anställda. Systemet ger pensionshandläggare möjlighet att utifrån olika förutsättningar göra simuleringar som visar konsekvenser i pensionsprognoser. Vidare kan man i Pension Direkt ta fram uppgifter om bland annat tidigare arbetsgivare, anställningstider och pensionsgrundande årslöner.

Uppgifter om anställda som slutat före 1980-04-01 anmäldes inte till KPA via "lönefiler". Därför finns ingen garanti för att de är korrekt rapporterade.

Utredningar om anställningstid och lön (aktualisering)

KPA skickar blanketten "Aktualisering/Förfrågning" till LkA vid aktualisering av anställningshistorik och vid förfrågningar från andra arbetsgivare eller pensionsadministratörer.

LkA skickar förfrågningen till lokal pensionshandläggare, som utreder och besvarar förfrågningen.

Beslut

Eftersom alla pensionsbeslut är delegationsärenden (landstingsstyrelsen är pensionsmyndighet) anmäls besluten till landstingsstyrelsen.

Arkivering

- Varje pensionsakt har ett diarienummer (internt på LkA).
- Löpande register upprättas år för år. Det innehåller personnummer, namn, pensionstyp, yrkeskategori, avgångsår och diarienummer.
- Pensionsakten arkiveras hos LkA. Den innehåller pensionsansökan, pensionsberäkning, pensionsbrev med eventuell bilaga till pensionsbrevet samt andra förekommande handlingar.
- Landstingsarkivet tar på begäran över äldre handlingar. Hittills har arkivhandlingar t o m 1991 överlämnats till arkivet.

Kravverksamhet

Vid för mycket utbetald pension kontaktar KPA LkA med fråga om skulden ska återkrävas eller inte. Efter utredning görs en rimlighetsbedömning från fall till fall. Beslutande är personaldirektören. Endast ett fåtal ärenden är aktuella under ett år.

Uppdatering av KPA:s register från Palett HRM

Efter varje årsskifte skickas ett årsband från lönesystemet Palett till KPA med uppgifter om pensionsgrundande lön under året (summering per individ). PV AB hämtar inrapporterade uppgifter från KPA, vilket hos dem utgör underlag för den avgiftsbestämda delen enligt PFA.

2003-02-27

Dessutom görs tre uppdateringar avseende nyanställningar, avgångar, förändringar i arbetstidsvillkor som är avgörande för pensionen (t ex sjukbidrag) m m. I samband med dessa uppdateringar kommer signallistor för rättelse till LkA. LkA distribuerar listorna vidare till pensionshandläggare på lokal förvaltning som tillsammans med LkA ser till att åtgärda signallistorna.

Hanteringsrutiner för ekonomifunktionen

Landstinget svarar genom koncernfinansiering, den centrala redovisningsenheten, för följande enheters pensionsförpliktelser:

- Landstingets förvaltningsorganisation
- Pensionsförpliktelser för S:t Görans sjukhus AB (S:t Görän), Inregia AB, Textilia AB, Landstingshälsan AB, Stockholms Sjötrafik AB (SSAB), Västra Servicegruppen AB (VSG) intjänande from bolagets bildande till försäljningsdatum eller att bolaget har upphört på annat sätt
- Pensionsförpliktelser för Ambulanssjukvården i Stockholm AB (AISAB), Stockholm Care AB, AB SLL Internfinans, Waxholms Ångfartygs AB (WÅAB), och MediCarrier AB intjänade from bolagets bildande och t o m 2001-12-31
- Pensionsförpliktelser för AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL) intjänade t o m 1991-12-31.

Landstingets förvaltningsorganisation

Uppgifter om intjänade pensionsrätter för de anställda inom landstingets förvaltningsorganisation finns samlade under ett huvudmannanummer (arbetsgivarnummer/kundnummer) hos KPA. Förvaltningarna betalar månadsvis en sk pensionsavgift till koncernfinansiering. Pensionsavgiften utgör en del av personalomkostnadspålägget (PO-pålägget). Pensionsavgiften är en schablon beräknad av landstingsförbundet utifrån ett genomsnitt av intjänade pensioner för landstingssektorn som helhet.

Koncernfinansiering hanterar även garantipensioner enligt PA-KL och särskild ålderspension efter särskilt beslut enligt PFA. Förvaltningarna betalar löpande under fyra år kostnaden till koncernfinansiering, vilket ska motsvara utbetalningarna till dessa pensionstagare, se vidare avsnitt "Internfakturering garantipensioner (PA KL) och särskild ålderspension (PFA)" nedan.

Bolag som betalat sk pensionsavgift, dvs S:t Görän, Textilia, AISAB, Stockholm Care m fl enligt ovan

För samtliga bolag som bildats före 2000-04-01 utom AB SL och Locum AB står landstinget via koncernfinansiering för intjänade pensionsförpliktelser t.o.m

2003-02-27

2001-12-31. Bolagen har månadsvis betalat in en avgift till koncernfinansiering. Avgiften har motsvarat den pensionsavgift som ingår i förvaltningarnas PO-pålägg, men exklusive löneskatt. Löneskatt har bolagen själva deklarerat och betalat in. Landstinget svarar sedan för förvaltning av de pensionsmedel som inbetalats och pensionsförpliktelserna ingår som en del i landstingets pensionsavsättning.

För bolagens historik avseende bildande, huvudmannanummer och registrering av personal hos KPA samt tidpunkt för bolagsförsäljningar.

Fr.o.m. 2002-01-01 svarar de bolag som fortfarande ingår i landstingskoncernen själva för intjänade pensionsåtaganden. Bolagen redovisar en pensionsavsättning i sina respektive balansräkningar.

AB SL:s pensionsförpliktelser intjänade t o m 1991-12-31

AB SL:s avtal om pensionsadministration med KPA omfattar alla anställda hos bolaget. Landstinget svarar för intjänad pensionsrätt t o m 1991-12-31. KPA gör en uppdelning av pensionsrätt intjänad före respektive efter 1992 (fördelning sker enligt den s k kostnadsfördelningsmodellen, se vidare avsnittet ”Huvudmannaskaps-förändringar”).

Hanteringsrutin för pensionsutbetalningar

KPA betalar ut pension till pensionstagaren. Koncernfinansiering erhåller faktura från KPA på utbetalda pensioner. Fakturan avser pensionsutbetalningar för landstingets förvaltningar samt för AB SL avseende pensioner intjänade t o m 1991-12-31. Vidare erhålls fakturor avseende pensionsutbetalningarna för Inregia AB, Textilia AB, VSG AB, S:t Görans sjukhus AB, Landstingshälsan AB samt Stockholms Sjötrafik AB för pensioner intjänade fr o m att bolaget erhållit huvudmannanummer och överfört personalen på huvudmannanumret hos KPA till försäljningsdatum eller att bolaget upphört på annat sätt. För AISAB, Stockholm Care AB, AB SLL Internfinans, WÅAB och MediCarrier AB har KPA återfört de anställda inom bolagen till landstingets huvudmannanummer för anställningstider t o m 2001-12-31. Fr o m 2002-01-01 svarar dessa bolag själva för intjänade pensionsåtaganden.

Fakturorna avseende ovanstående enheter medför en utbetalning från koncern-finansiering och en kostnad för utbetalda pensioner. Underlaget innehåller tidigare godkända pensioner, någon genomgång av underlaget per månad görs inte utan utbetalningen sker direkt utan ytterligare kontroll.

Individuell del

Administrationen av den individuella delen sker via PV AB. Pensionsavgiften år 1998 och 1999 har inte utbetalats som individuell de. Ett eventuellt beslut om att betala ut avgiften för de åren måste tas senast september 2003. För åren 2000,2001 och 2002 har fullmäktige för varje år beslutat att avsätta hela den avgiftsbestämda delen enligt PFA till individuell del. Fr o m 2003 gäller att hela pensionsavgiften alltid ska avsättas till individen om inte annat lokalt överenskommes. Betalningen till PV AB görs av koncernfinansiering. PV AB betalar sedan

2003-02-27

den avgiftsbestämda delen till det försäkringsbolag som arbetstagaren har valt. Utbetalningen sker i mars året efter intjänandeåret.

Under löpande år kan den individuella delen betalas ut avseende dödsbon eller de som gått i pension under året. Detta godkänns av LkA och betalas sedan ut till PV AB från koncernfinansiering.

PO-pålägg förvaltningarna

Sociala avgifter och pensioner för landstingets förvaltningar betalas samlat av koncernfinansiering. Via en intern rutin inom landstinget belastas förvaltningarna med en schablon på personalkostnaderna som ska täcka dessa kostnader.

Det interna PO-pålägget, som varierar mellan åren, återfinns på ekonomiavdelningens ekonomihandbok på Internet. PO-pålägget innefattar arbetsgivaravgifter enligt lag, avtalsförsäkringar mm samt under året intjänad kommunal kompletteringspension inklusive löneskatt.

Hanteringen av PO-pålägget sker via lönelistorna i landstingets lönesystem Palett. Koncernfinansiering gör utifrån "Internbankslistan" likvidavdrag från förvaltningarnas koncernkonton. Detta redovisas som en PO-kostnad hos förvaltningen och som en PO-intäkt hos koncernfinansiering.

Koncernfinansiering betalar ut de sociala avgifterna enligt lag till skattemyndigheten. Deklarationen för detta tas fram av LkA. Vidare svarar koncernfinansiering för förvaltningarnas pensionskostnader. Underlag för pensionsutbetalningar och pensionskultsberäkningar kommer från KPA.

Den eventuella skillnad som blir mellan erhållen schablonintäkt via PO-pålägget och de faktiska kostnaderna för sociala avgifter och pensioner redovisas således hos koncernfinansiering.

Pensionsavgift bolag

Landstingets bolag har tidigare belastats med en pensionsavgift som betalats in till koncernfinansiering. Det har gällt bolag bildade före 2000-04-01 exklusive AB SL och Locum AB. Landstingets bolag har t o m år 2001 betalat in schablonen 4,82 % av sin årslönesumma till koncernfinansiering. På det sättet har ansvaret överförs för de framtida pensionsutbetalningarna för dessa intjänandeår till koncernfinansiering. Löneskatten för pensionskostnaderna har dock bolagen stått för.

Från 2002-01-01 är hanteringen en annan i och med att bolagen fr o m detta datum själva svarar för sina pensionsutfästelser för egen personal.

2003-02-27

Internfakturering garantipensioner (PA KL) och särskild ålderspension (PFA)

Från LkA redovisas till koncernfinansiering de av förvaltningarna beslutade garantipensionerna och särskilda ålderspensionerna. LkA redovisar samtidigt den totala kostnaden för pensionerna fram till tidpunkten för ordinarie ålderspension. Till denna kostnad lägger koncernfinansiering på löneskatt.

Kostnaden tas i sin helhet hos förvaltningen året beslutet har fattats. Koncern-finansiering bokför en intäkt. Likvidreglering sker sedan mellan förvaltningen och koncernfinansiering med 25 % per år i fyra år, startande med beslutsåret. Efter fyra år har således enhetens skuld samt koncernfinansierings fordran reglerats till fullo.

För förvaltningen betyder detta att hela kostnaden tas beslutsåret. För koncern-finansierings del innebär det att man erhåller en intäkt beslutsåret. Även kostnaden uppkommer i samband med att skulden bokas.

Det finns också en gammal hanteringsrutin för garantipensioner som beviljats t o m 1994. Den rutinen kommer att vara inaktuell i januari 2003 varför den rutinen inte beskrivs mer här.

Administrativ avgift KPA och PV AB

För närvarande står koncernfinansiering för de administrativa avgifterna till KPA och PV AB för de bolag och förvaltningar vars pensionskostnad belastar koncernfinansiering. Dessa är landstinget (hmnr 2147), AB SL (hmnr 2182), S:t Görans Sjukhus AB (hmnr 5108), VSG AB (hmnr 5104), Textilia AB (hmnr 5031), SS AB (hmnr 5086).

Pensionsskultsberäkning

LkE svarar för att ta fram underlag för redovisning avseende landstingets pensionsåtagande, dvs. pensionsavsättning, ansvarsförbindelse samt kostnader, till koncernfinansiering enligt följande:

- Koncernfinansierings budget för de kommande tre åren (mars och ev augusti).
- Koncernfinansierings prognos till årets slut (mars och augusti). Periodisering görs månadsvis av förändringen av pensionsavsättningen.
- Koncernfinansierings bokning i årsbokslutet (januari).

Underlaget till beräkningarna erhålles från KPA. KPA gör för närvarande två prognoser (mars och augusti) av pensionsskuld och pensionskostnader för landstinget. Dessutom görs en utfallsberäkning (januari). Beräkningsmodellen (PFINKEN 2000) är framtagen av Kommunförbundet och Landstingsförbundet.

2003-02-27

Beräkningsmodell

Med ledning av de uppgifter på individnivå som kontinuerligt inrapporteras via lönesystemet eller manuellt till KPA, samt de allmänna beräkningstal som landstingsförbundet fastställer, beräknar KPA förändring av pensionsskulden. För förvaltningsdelen görs därvid en uppdelning mellan pensionsskuld före respektive fr.o.m. 1998-01-01. Den förra redovisas som ansvarsförbindelse medan intjänad pension fr.o.m. 1998-01-01 redovisas som en avsättning i balansräkningen. För bolagen redovisas pensionsskuld utan denna uppdelning.

I KPA:s beräkningsmodell finns möjlighet att göra egna simuleringar on-line i KPA Direkt. Egna antaganden kan göras om bland annat löneutveckling, inflation, statslåneränta, nyanställningar och avgångar. LkE tar med hjälp av LkA ställning till om simuleringar med egna antaganden ska göras. Om inga egna antaganden används gäller de generella beräkningstal som KPA erhåller från Landstingsförbundet.

Beräkningsmodellen innehåller en redovisning av pensionsskuld, ansvarsförbindelse samt pensionskostnad. I pensionskostnaden ingår årets förändring av pensionsskuld, årets pensionsutbetalningar, pensionsavgiften i PFA samt löneskatt. Förändringen av pensionsskulden består av en finansiell del och en rörelsedel. Den finansiella kostnaden består av ränte- och basbeloppsuppräknig av pensionsskulden. Rörelsekostnaden bestäms som total kostnad minus finansiell kostnad.

Pensionsskuldens förändring påverkas av följande delar:

- Under perioden gjorda utbetalningar
- Ny intjänad tid under perioden samt vissa andra faktorer som höjer den beräknade framtida pensionen, t ex en högre lön
- Ränteuppräknig – eftersom pensionsskulden utgör ett nuvärde av framtida pensionsutbetalningar ökar skulden med en räntefaktor allt eftersom tidpunkten för pensionsutbetalning närmar sig
- Indexuppräknig (värdesäkring= basbeloppsuppräknig)
- Andra förändringar i regelverk och dylikt under perioden, t ex ändring av försäkringstekniska grunder.

Hantering av pensioner och särskild löneskatt i deklARATIONEN

Löneskatt bokförs på två delar avseende pensionerna:

- Förändringen av pensionsskulden inkl finansiell del, se avsnitt om pensionsskultsberäkning
- Ersättning till KPA och PV AB avseende utbetalda pensioner, se avsnitt Hanteringsrutin pensionsutbetalning

2003-02-27

Från detta avgår den löneskatt som bolagen själva betalar, se avsnitt Pensionsavgift bolag.

En preliminär deklaration tas fram av LkA innan årets början och ger den preliminära skatteinbetalningen. I januari året efter beskattningsåret görs den slutliga regleringen av den skatt som ska betalas in till skattemyndigheten. Deklarationen lämnas in i april, eventuell fyllnadsinbetalning görs i februari.

Landstinget betalar till skillnad från bolagen löneskatt enligt den s k kontantprincipen vilket innebär att löneskatt erläggs det år pensionsutbetalning görs och inte det år kostnadsföring sker, det gäller även utbetalning enligt den individuella delen enligt PFA.

Övrigt

Huvudmannaskapsförändringar

Huvudmannaskapsförändringar inom landstingets förvaltningsorganisation kan vara av olika slag

t ex:

- Landstingsverksamhet förs över till annan offentlig huvudman (stat, kommun)
- Verksamhet i förvaltningsform bolagiseras
- Avknoppning dvs. upphandling som medför att landstingsverksamhet övertas av extern entreprenör (personalen förs över till den nya entreprenören)

Vid tidigare huvudmannaskapsförändringar (PA-KL) fanns ett antal olika alternativ för fördelning av pensionsförpliktelser mellan olika huvudmän:

- Landstinget utgav en icke värdesäkrad livränta för landstingstiden, normalfallet om inget annat har avtalats
- Landstinget utgav värdesäkrad livränta för landstingstiden till exempel: Locum AB
- Fördelning av pensionsförpliktelse mellan olika huvudmän utgick från anställningstid hos respektive huvudman, s k kostnadsfördelning till exempel: Ädel-reformen inom långvården (exklusive Stockholm stad enligt senare beslut) och i praktiken SL; avtal saknas
- Ny huvudman tog över landstingets pensionsskuld mot ersättning/reducering av försäljningspriset, till exempel: "Omsorgs-ädel" och Ädel-reformen avseende Stockholms stad.
- I samband med bolagiseringar (med landstinget som helägare) som skett efter 2000-04-01, har i varje enskilt fall överenskommelse träffats med bolaget om hur pensionskostnaden för personal som var anställd vid övergången ska fördelas mellan bolaget och landstinget.
- Andra uppgörelser

2003-02-27

Införandet av PFA medför att när landstingsverksamhet övergår till att drivas i privat form svarar landstinget endast för den intjänade pensionsrätten som inarbetats inom landstinget.